

dwa pomysłyna **SUCHY TYNK**

Aby ściany były gładkie i równe, nie trzeba ich wykańczać w tradycyjny sposób – czyli tynkiem. Można je zabudować płytami gipsowo-kartonowymi lub gipsowo-włóknowymi. Jest to sposób szybki, „czysty” i prosty.

Marcin Grębiszewski

foto: Knauf

Suchy tynk znakomicie sprawdza się jako wykończenie zarówno nowych, jak i starych ścian murowanych bądź betonowych. Nie potrzeba do tego fachowców, bo wszystkie prace można wykonać samodzielnie. Ułatwiają to producenci płyt, którzy na życzenie klienta udostępniają szczegółowe instrukcje wykonania gipsowo-kartonowych lub gipsowo-włóknowych okładzin ściennych.

Pomysł 1 – klejenie

Płyty gipsowo-kartonowe i gipsowo-włóknowe można mocować do ściany za pomocą specjalnej masy klejącej **1**, **2**. Sposób ten jest możliwy tylko wówczas, gdy ściany nie są zbyt krzywe. Dopuszczalna różnica pionu lub poziomu może wynosić co najwyżej 7 cm. Nie poleca się takiego wykańczania ścian w budynkach mających tendencję do osiadania, na przykład posadowionych na terenie tak zwanych szkód górniczych lub na nasypach.

Wstępne przygotowania

Przed przyklejaniem płyt ściany trzeba dokładnie obejrzeć i sprawdzić, czy są w wystarczająco dobrym stanie. Płytami g-k i g-w nie wolno wykańczać ścian wilgotnych, z widocznymi wysoleniami lub pokrytych pleśnią. Stare tynki nie wymagają skuwania, pod warunkiem, że solidnie się trzymają. Każda ściana powinna być jednak odkurzona i pokryta odpowiednim preparatem gruntującym. Wyrówna on chłonność podłoża i dzięki temu klej lepiej będzie trzymał się ścian.

Uwaga! Płyt nie można przyklejać do ścian wykończonych tynkiem wapiennym (gips reaguje z wapnem i podłoże nie będzie dostatecznie mocne).

Pomiary

Ściany muszą być dokładnie zmierzone. Koniecznie trzeba sprawdzić ich odchyłki od pionu i poziomu. Na podłodze oznacza się linię, wzdłuż której będą montowane płyty. Linia taka powinna znajdować się około 2 cm od ściany. Trzeba też zmierzyć, na jakiej wysokości znajdują się wyjścia do gniazdek i włączników elektrycznych. Dane te warto spisać na kartce. Po zamontowaniu płyt trzeba będzie bowiem wyciąć w płytach otwory w miejscu gniazdek i włączników.

1 Montaż płyt na klej jest łatwy, ale wymaga pomocy przynajmniej jednej osoby (fot. Knauf)

2 Placki kleju można nanosić na ścianę lub na spodnią powierzchnię płyt (fot. Polskie Stowarzyszenie Gipsu)

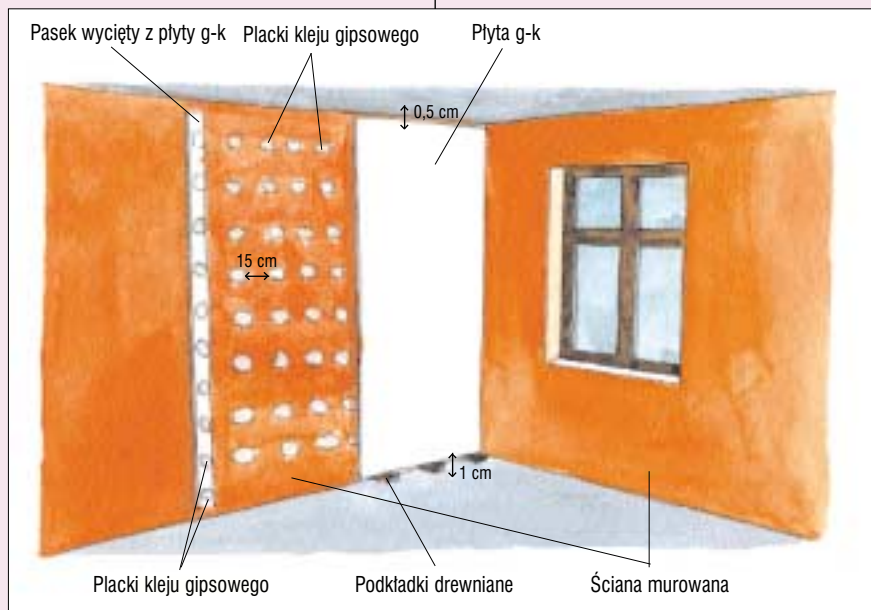

Montaż

Korzystając z zapisanych wymiarów ścian, trzeba przyciąć płyty na odpowiednią długość. Warto przy tym pamiętać, by długość płyt była mniejsza o 1,5 cm niż wysokość pomieszczenia. Pozostałe ścianki także się przydadzą. Przykleja się je w miejscu, w którym ściany wykazują największe odchylenia od poziomu lub pionu (powyżej 3 cm). Gdy odchylenie jest duże, można przyklejać jeden pasek płyty na drugi, by ostatecznie zniwelować różnicę. Wciąż trzeba jednak uważać, by odległość między linią narysowaną na podłodze a naklejonymi paskami płyty wynosiła 2 cm.

Rozrobiony z wodą klej gipsowy nanosi się na ściany. Placki kleju (wielkości dużej kajzerki) rozmieszcza się w regularnych odstępach co 15 cm **3**. W miejscu nadproży lub tam, gdzie przewiduje się zawieszenie na ścianach ciężkich regałów, klej powinien być nałożony równomiernie na całą powierzchnię. Zanim płyty zostaną dostawione do ścian, trzeba na podłodze ułożyć podkładki dystansujące grubości około 1 cm. Dzięki nim płyty nie będą dotykać do samej podłogi. Podobnej szerokości odstęp powinien znaleźć się również między płytami i sufitem. Płyty pod wpływem zmian wilgotności powietrza rozszerzają się i kurczą. Obie szczeliny mają za zadanie umożliwić im taki ruch. Dzięki nim płyty nie popękają na

3 Mocowanie płyt g-k lub g-w na klej gipsowy

styku z sufitem. Górną szczelinę wypełnia się dodatkowo silikonem lub elastyczną masą gipsową.

Płyty przykleja się do placków i dobiija gumowym młotkiem. Młotek nie może jednak uderzać bezpośrednio w płytę, tylko w deskę lub poziomnicę. Dobijając płyty trzeba jednocześnie sprawdzać i korygować ich wypoziomowanie.

Wykończenie

Gdy płyty zostaną już przyklejone, na drugi dzień szpachluje się ich połączenia **4**, **5**, **6**, **7**. W miejscach styku nakłada się rozrobioną z wodą, gipsową masę szpachlową. W masę wtapia się pas papieru lub siatki zbrojącej i nanosi kolejną warstwę masy. Gdy masa całkowicie wyschnie, połączenia szlifuje się za pomocą specjalnej packi z zamocowaną siatką ścierną. Siatkę zbrojącą wkleja się również na styku płyt i sufitu. Nanosi się tam również masę szpachlową i po jej wyschnięciu szlifuje. Jeśli płyty są łączone również poprzecznymi krawędziami, które nie są specjalnie wyprofilowane, to wówczas krawędzie takie przed montażem powinny być delikatnie sfazowane (przycięte po skosie). Po zamontowaniu wykańcza się je wówczas podobnie jak połączenia pionowe. Zewnętrzne narożniki ścian zabezpieczyć trzeba metalowymi kątownikami siatkowymi – koniecznie nierdzewnymi. Kątowniki również wymagają zaszpachlowania. Otwory, na gniazdka elektryczne i włączniki, najlepiej wyciąć specjalną otwornicą doczepianą do wiertarki.

4 Połączenia między płytami wypełnia się gipsową masą szpachlową... (fot. Knauf)

5 ...wtapia się w nią siatkę lub papier zbrojący... (fot. Knauf)

6 ...nanosi jeszcze jedną lub dwie warstwy masy szpachlowej... (fot. Knauf)

7 ...i gdy masa wyschnie, połączenie się szlifuje (fot. Knauf)

Płyty gipsowo-kartonowe i gipsowo-włóknowe mogą być przyklejane do ścian, ale nie do sufitu. Masa klejowa nie wiąże na tyle mocno, by mogła w takim miejscu utrzymać dosyć ciężką płytę. Płyty do sufitu mocuje się za pośrednictwem stelaża.

Przed malowaniem lub tapetowaniem płyty trzeba zagruntować (na przykład preparatem Unigrunt). Układanie glazury, na przyklejanych płytach g-k i g-w, raczej nie jest zalecane.

Uwaga! Do płyt można mocować przedmioty wazące nie więcej niż 15 kg. Cięższe półki lub regały z książkami trzeba kotwić w ścianie. Potrzebne będą w tym celu długie wkręty z kołkami lub dyble.

Pomysł 2 – stelaż

Płyty można również montować do drewnianego lub metalowego stelaża przykręconego do ścian bądź do specjalnych metalowych uchwytów 8. W ten sposób

8 Stelaż metalowy musi być nierdzewny, gdyż gips powoduje korozję (fot. Rigips)

Ocieplenie i wyciszenie

Wełna mineralna odgrywa podwójną rolę, jest izolatorem termicznym – zapobiegającym ucieczce ciepła z ogrzewanych pomieszczeń i jest też izolatorem akustycznym – osłabiającym przedostawanie się różnych hałasów przez ściany. Wykańczając pomieszczenia płytami g-k lub g-w, można je jednocześnie ocieplić i wyciszyć. Wełna na ścianach działowych, będzie pełnił wówczas funkcję izolacji akustycznej, a wełna na ścianach zewnętrznych, będzie dodatkową warstwą termoizolacyjną. Pamiętać trzeba przy tym, by w zewnętrznej ścianie zrobione były otwory, dostarczające powietrze, które mogłoby wentylować wełnę. W przeciwnym razie, para wodna, skraplająca się czasem na wełnie, może spowodować miejscowe zawilgocenie ścian.

można wykańczać ściany wszelkiego rodzaju, nie tylko murowane i betonowe (nawet bardzo nierówne). Między elementami rusztu można przeprowadzić różne przewody instalacyjne i umieścić tam materiał termoizolacyjny, który poprawi izolacyjność cieplną i wyciszy ściany.

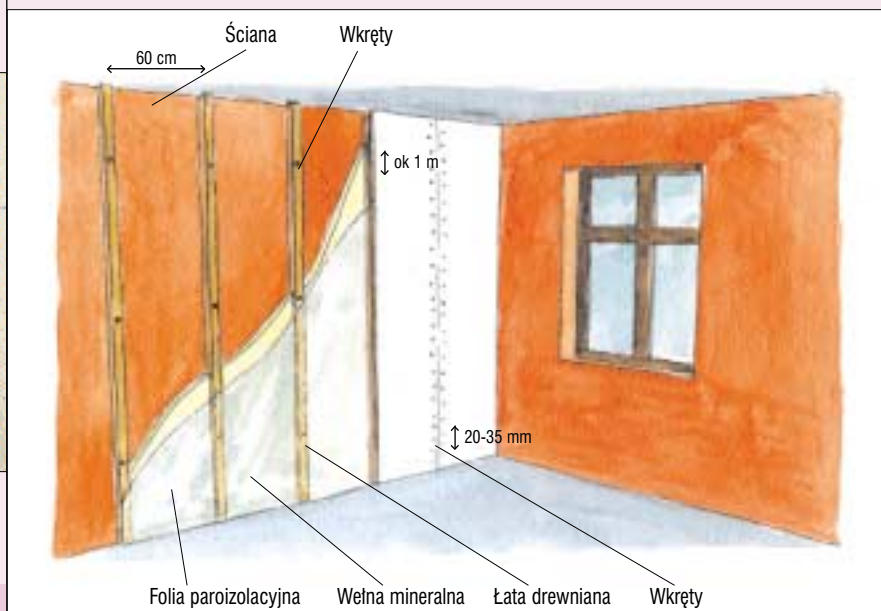
Stelaż drewniany

Jest tanim i prostym sposobem do samodzielnego mocowania płyt. Buduje się go z łąt drewnianych o przekroju

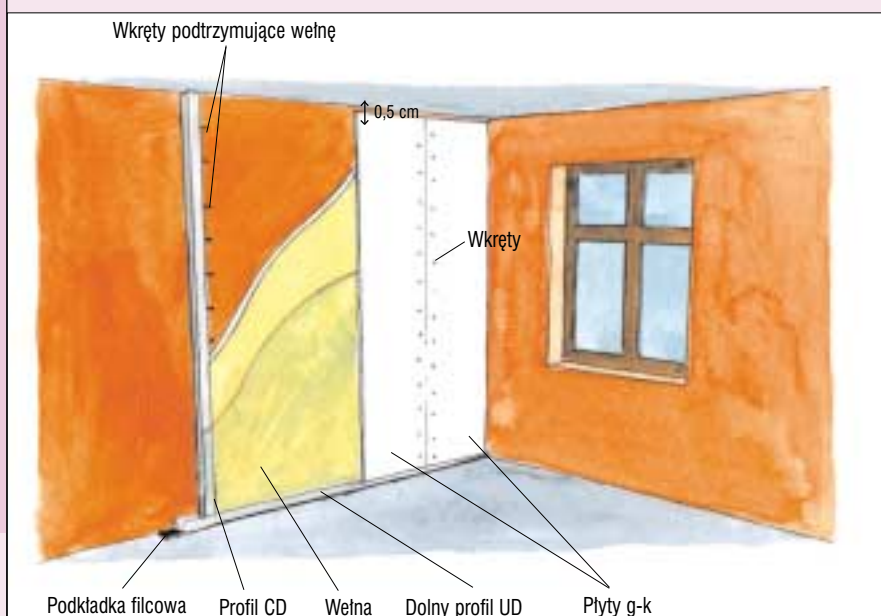
3x5 cm 9. Ustawia się je pionowo i mocuje do muru w 60-cm odstępach. Potrzebne są do tego kołki rozporowe, które powinny być rozmieszczone wzdłuż łąt, co 1 m. Tam, gdzie ściana jest nierówna, trzeba używać kołków dystansujących, które pozwolą odsunąć nieco łątę od ściany. Zamiast nich można użyć podkładek drewnianych. Ruszt musi być dobrze wy poziomowany i wypionowany.

Między łątami można umieścić wełnę mineralną, która spełni funkcję ocieplenia ściany i będzie działać jako izolacja akustyczna. Wówczas jednak, przed zabudowaniem rusztu płytami, trzeba do łąt przymocować pasy folii paroizolacyjnej,

9 Mocowanie płyt g-k lub g-w do stelaża drewnianego

10 Mocowanie płyt g-k lub g-w do stelaża metalowego

która oddzieli wełnę od płyt. Zapobiegnie to skraplaniu się pary wodnej na ich powierzchni. Nie trzeba tego robić, jeśli ściany nie dociepla się wełną lub jako izolację stosuje się styropian.

Płyty przykręca się do rusztu wkrętami rozstawionymi wzdłuż styków płyt – co 20-35 cm. Ich łebki powinny być nieco zagłębione w płycie, ale nie na tyle, by przerwały karton. Po zamocowaniu płyt spoinuje się ich połączenia i szpachluje łebki wkrętów.

Uwaga! Między podłogą a płytami powinien być zachowany odstęp szerokości 1 cm, a między płytami i sufitem – 0,5 cm.

Stelaż stalowy

Zamiast drewnianego wykonuje się często stelaż z profili stalowych ocynkowanych. Zanim zbuduje się stelaż, trzeba na podłodze i suficie wyznaczyć linię, wzdłuż której będzie on przebiegał. Robi się to podobnie, jak w przypadku płyt mocowanych na klej. Wzdłuż tych linii mocuje się profile UD. Powinny mieć one od spodu przyklejone paski pianki lub filcu tłumiącego hałas. W profile UD wstawia się profile CD (w rozstawie co 60 cm.) [10]. Między nimi można umieścić pasy wełny mineralnej. Musi ona ściśle wypełniać przestrzeń między profilami. Warto przedtem, w bokach profili CD, co kilkadziesiąt centymetrów umieścić wkręty. Wówczas wełna zawisnie na nich i nie wysunie się z rusztu. Wełna nie powinna stykać się z płytami, dlatego też jej grubość

trzeba tak dobrać, by była około 1 cm mniejsza niż grubość profili.

Gdy ruszt jest gotowy, można do niego przykręcać płyty (pamiętać trzeba o odstępach między podłogą i sufitem). Używa się do tego wkrętów nierdzewnych typu TN lub TB. Łebki wkrętów, muszą być oczywiście na koniec zaszpachlowane. Szpachlowanie połączeń płyt odbywa się na tej samej zasadzie, jak w przypadku suchego tynku mocowanego na klej.

W przypadku bardzo nierównego podłoża nie trzeba go wyrównywać, lecz zastosować mocowanie stelaża do **uchwy- tów elastycznych**. Uchwyty przykręca się do ścian i odgina ich ramiona. Pod uchwyty powinny się znaleźć filcowe podkładki tłumiące hałas. Na uchwyty nadziewany jest materiał termoizolacyjny (np. wełna mineralna) tak, by ramiona uchwyty wystawały na 1-2 cm. Na dole i na górze, wzdłuż ściany montuje się profile metalowe UD, z przyklejoną od spodu podkładką izolującą akustycznie. Używa się w tym celu kołków rozporowych. W profile te wkłada się następnie, przycięte na wymiar profile CD i mocuje je wkrętami do ramion uchwyty elastycznych. Powstaje w ten sposób rodzaj rusztu, do którego można mocować płyty [11]. Nie można przy tym zapomnieć o izolacji paroszczelnej. ■

*Informacje o producentach płyt gipsowo-kartonowych i gipsowo-włóknowych, akcesoriach do montażu płyt i ceny wyrobów podajemy w rubryce **Info rynek** na str. 188.*

BRAK REKLAMY

[11] Mocowanie płyt g-k lub g-w do stelaża metalowego z uchwytyami elastycznymi

